

Ko nga mahi tiri-whenua kei te tino pai te tirohanga atu ki mua, kaore ano i pai ke atu mai o te timatanga o nga korero o te Tominiona. Ko a tatou whenua momona kei te kaha haere te nohonohoia pupututia e te tangata i ia tau. Ko nga whenua e nohoia ana kei te tiritiria paitia, a i runga i tena kei te neke haere ake te ora o ia tangata me te iwi ano hoki. Ko a tatou tangata mahi paamu kua puta atu i te wa i whakawhirinaki anake atu ai ratou ki te momonatanga maoritanga o nga whenua, a kua timata atu ratou te kite marama me te mohio whanui ki te whaitikangatanga o te whakahaere i nga tikanga mohio ki runga ki o ratou na whenua.

I roto i nga marama tekau ma rua kua pahure ake nei kei te tupu haere tonu nga mahi a te Tari o nga Mahi Tiri-whenua ; ko te whaitikangatanga me nga mahi o nga teihana whakamatautau kua whakawhanuitia, me te nui o nga wahi whenua whakaatuatu kua whakamahangia ake. Kua timataria paitia he akoakoranga taitamariki i a tatou paamu whakamatautau, a i naianei kua ahei nga akonga kia whiwhi mo tetahi utu ngawari noa i nga tino akoranga totika mohio hoki mo nga mahi tiri-whenua. Kua haria mai etahi kahui kau momo whai miraka i era atu whenua i tawahi o nga moana, hei apiti mai ki nga kau miraka tino whai wariu nei o konei i naianei ; a he ahua nui ano hoki nga uiuinga mohio kua whakahaerea mo te taha ki nga mea e whakaputaina ana i roto o nga teeri. Kua pai hoki te puta haere o te mahi whakahaere tikanga kia taea ai te whakamahi o nga wahi whenua e tika ana kia kiia ko nga oneone tupuhi era o te Tominiona.

Ko nga mea i hua mai i tenei tau i runga i nga mahi tiri-whenua e whanui haere ake ana. Kei te whakamatauria kia whakapuaretia he makete hou mo nga mea e mahia ana i Niu Tiren, me te hanga tikanga pai ke atu mo te mauranga atu me te maketetanga o nga mea e mahia ana e tatou. I runga i te nukunga ake o te maha o nga mahi e mahia ana i nga whenua i waho atu i nga taone ko nga mea tera e taea e nga mahi tiri-whenua o te Tominiona kei te u tika te whanui haere.

Kei te kaha rawa te tahuri o aku Kai-tohutohu ki te hanga tikanga e ataahua ake ai nga ahuatanga mo nga tangata e noho ana i nga whenua e matara atu ana i nga taone, a, kia taea ai tena, kei te whakaritea he whakaroanga atu o nga meera harihari paihere, kia whakawhanuitia he painga mo nga terewhone harihari korero, a kia tae atu hoki he meera harihari reta i ia ra ki nga whenua matara atu i nga taone, kia tae atu ai etahi o nga painga o te noho taone ki te taha o te tangata noho i nga whenua matara atu i nga taone.

Kua whakawhanuitia atu e aku Minita i mua tata ake nei te ahuatanga o nga meteorological reports (ara nga ripoata e pa ana mo nga ahuatanga o te hau, o te ua, o nga whetu, o te moana, o te ra, o te marama, me era atu ahua). Kua kitea ka taea tenei Tari te hanga kia nuku atu tona whai wariutanga e hara anake ki nga tangata haere moana, engari ki nga tangata ano hoki e mahi ana i runga i te whenua.

Ko aku Kai-tohutohu i te mea kua kitea e ratou e tika ana kia hoatu ia whakangawaritanga katoa e taea ai te harihari i nga kai-mahi e noho matara atu ana i nga wahi e pipiri nei te noho o te tangata i roto i a tatou taone nunui, a e noho ana i o ratou kainga i raro i etahi ahuatanga ora ke atu, kua whakarite kia tere ke atu a kia maha ke atu hoki he tereina ki nga wahi i waho tata o nga taone mo nga utu iti noa iho.

Ko te tikanga kia whakangawaritia he huarahi e whiwhi ai nga taitamariki tane wahine hoki kaore nei e nui ana o ratou oranga ki te painga o nga akoranga teitei, i te whakaaroarohia e aku Kai-tohutohu. I runga i te whakawhanuitanga atu o te tikanga bursaries (ara moni awhina), kua whakangawaritia e te Kawanta-tanga he huarahi mo nga mea kua whakakite tuturu mai e tika ana ratou kia akona utukoretia ai i roto i nga kareti nunui.

E TE PIKA, ME NGA RANGATIRA O TE WHARE O NGA MANGAI O TE IWİ,—

Kua hangaia nga etimete i runga i te ata whakaaro marire ki te toe o nga moni me te puta tika hoki o nga mahi.

He nui te whiriwhiri a aku Minita mo te ahuatanga o nga turanga mahi o etahi o nga tangata o te Tari Reriwe, a, i runga i te uiui marire, ka whakatakotoria atu etahi tikanga hei whakatikatika ake ano i te ahuatanga o te Wahanga Tuatahi me te Wahanga Tuarua o taua Tari.